

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2020-04-27
Besvaras senast
2020-05-06 kl. 12.00

Till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2019/20:1262 Svenska myndigheters utvisningsbeslut

Det borde vara allmänt känt hos svenska migrationsmyndigheter att president Erdoğanns regim i Turkiet försöker få kritiker och oppositionella som flytt till Västeuropa utlämnade genom att stämpla dem som terrorister. År 2018 försökte den turkiska regimen få tyskturkiske författaren Doğan Akhanlı utlämnad från Tyskland. Kort därefter försökte man få den svenske journalisten Hamza Yalcin utlämnad från Spanien där han just då befann sig, vilket dock hindrades tack vare internationella protester, inte minst från Sverige. Akhanlı och Yalcin var kända i intellektuella kretsar och kunde inte hanteras hur som helst av olika länders myndigheter. Protesterna ledde till att de inte utlämnades till Turkiet.

Denna jakt på ”terrorister” inleddes efter det att president Erdoğan avbrutit fredsförhandlingarna med PKK och blev intensivare efter den så kallade militärkuppen i Turkiet. Undantagstillstånd proklamerades i de kurdiska områdena i landet, vilket ledde till omänskliga förhållanden för den kurdiska befolkningen, och detta ledde i sin tur till ökade motsättningar i landet och till protester. Dessa protester möttes med brutalt våld. Det inträffade sammandrabbningar i 22 städer i kurdiska områden i Turkiet. Mellan den 14 december 2015 och 11 februari 2016 mördades minst 338 civila personer av turkisk militär medan 335 000 personer tvingades lämna sina hem. Flera städer, däribland staden Cizre, jämnades med marken. Där genomfördes också ett massmord. 130 kvinnor och män som sökt skydd i tre källarutrymmen brändes eller sköts till döds av turkisk militär. Bland dessa fanns elva barn. Enligt FN:s dåvarande kommissarie för mänskliga rättigheter fördömdes morderna på kurderna i skarpa ordalag. Detta mördande pågick i flera månader. Den turkiska regeringen nekade Amnesty International, Human Rights Watch och FN-observatörer tillträde till staden för oberoende utredningar.

Genom ett mirakel överlevde den då 18-årige Özdemir Resul massmordet. Han lyckades fly till Sverige där han har sina föräldrar och syskon. Här ansökte han om asyl av politiska skäl. Hans ansökan avslogs på grumliga grunder av Migrationsverket. Den 22 april utlämnades han till Turkiet. Svenska myndigheter hade uppenbarligen varit i kontakt med turkiska myndigheter före utlämnandet och bibringats uppfattningen att Özdemir Resul var en farlig terrorist, en anklagelse som man utifrån erfarenheterna av Akhanlıs och Yalcins fall borde ha tagit med en rejäl skopa salt.

I flera turkiska tidningar och nyhetsbyråer och press skrev man dagen efter,

alltså den 23 april, triumfatoriskt om att Özdemir ”infångats” av den turkiska säkerhetstjänsten MIT i samarbete med den svenska säkerhetspolisen. (<https://www.sabah.com.tr/gundem/2020/04/23/mit-koordinasyonu-ile-isvece-yakalandi>). Ett foto på Resul med handbojor finns med i de flesta turkiska tidningar. Enligt hans advokat och Özdemirs familj i Sverige utvisades han i hemlighet. Ingen fick veta något förrän turkiska regimen avslöjade detta i sina tidningar den 23 april. Enligt Özdemirs systrar och advokat fördes Özdemir direkt till fängelset.

Extra skamligt i hela denna affär är att skälen till att Özdemir utlämnats är sekretessbelagda. Vad som skrivits i turkisk press avslöjar dock att den svenska säkerhetspolisen tydligen svalt den turkiska säkerhetstjänstens berättelser om Özdemir Resuls liv och verksamhet.

Man behöver inte vara Turkietexpert för att förstå att kurder, armenier, syrianer/assyrier och aleviter i Turkiet utsätts för rasistiskt och fascistiskt förtryck och förföljelse. Amnesty International har många gånger rapporterat om tortyr, övergrepp och våldtäkter mot fångar efter det så kallade militärkuppöversöket för snart fyra år sedan. Sverige har undertecknat FN:s tortyrkonvention och får därför inte avvisa personer som riskerar tortyr. I dag hotas Özdemir Resul, en 18-årig kurd från den utplånade staden Cizre, som aktivt deltog i protester mot den turkiska statens politik i sin hemstad, av 15 års fängelse.

Jag vill erinra om att vårt grannland Norge avvisade Gülizar Tasdemir i fjol. Hon greps och torterade omedelbart på den internationella flygplatsen i Istanbul varefter hon fängslades.

Det tragiska är att Migrationsverket i Norge beviljade Gülizar Tasdemir asyl ett år efter att hon utvisats. Den norska staten dömdes nyligen för kränkning av de mänskliga rättigheterna i Gülizar-fallet, vilket måste betecknas som ytterligt generande för Norge – en stat som anses respektera och försvara mänskliga rättigheter. Nu har Sverige hamnat i samma generande situation. Jag är förtvivlad över att Özdemir Resul nu ska drabbas av samma öde som Gülizar Tasdemir.

En ytterligare fråga som måste ställas i detta sammanhang är: Hur kan en ung kurdisk kille som opponerar sig mot president Erdoğan's brutala regimen utlämnas till denna regim samtidigt som man inte kan utlämna jihadistiska

personer som utgör risk för rikets säkerhet i Sverige. Det handlar om personer som har propagerat och rekryterat jihadister till terrororganisationen IS/Daish? Var finns konsekvensen i svensk flyktingpolitik?

Med anledning av detta vill jag fråga justitie- och migrationsminister Morgan Johansson:

Vilka generella åtgärder vidtar ministern för att personer som riskerar att fängslas eller utsättas för tortyr inte ska utvisas från Sverige och kan ministern garantera att utländska säkerhetstjänster inte utövar inflytande över de beslut som fattas av svenska myndigheter?

.....

Amineh Kakabaveh (-)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander